

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Komitet Polityki Naukowej

Opinia Komitetu Polityki Naukowej

z dnia 24 sierpnia 2018 r.

dotycząca projektu ustawy o wspieraniu działalności naukowej z

Funduszu Nauki Polskiej.

Komitet Polityki Naukowej (KPN) dokonał analizy wymienionego w nagłówku dokumentu i po dyskusji, przeprowadzonej drogą elektroniczną, przedstawia swoje uwagi:

1. Komitet popiera ideę utworzenia Funduszu Nauki Polskiej oraz utworzenia Wirtualnego Instytutu Badawczego (WIB), który może odegrać ważną rolę w promowaniu przejścia wysokiej jakości badań podstawowych w fazę komercyjną. Komitet rekomenduje korzystanie z doświadczeń odnoszącego duże sukcesy naukowe i komercyjne belgijskiego VIB przy tworzeniu WIB.
2. Komitet przyjmuje do wiadomości inicjatywę utworzenia nowej instytucji (zarządzającej WIB), zwraca jednak uwagę że cele tej instytucji są zbliżone do zadań stawianych NCBiR.
3. Biorąc pod uwagę zapis Art. 5 ust.1, pkt. 1), pierwszym celem Funduszu jest finansowanie Wirtualnego Instytutu Badawczego. W uzasadnieniu znajduje się przykład podobnej belgijskiej inicjatywy. W tym kontekście kształt instytucji, zarządzającej funduszem i sposób jego wyłaniania, jest w opinii Komitetu niewłaściwy. Zdaniem Komitetu, do realizacji celów, postawionych w projekcie ustawy, potrzebna jest w pierwszym rzędzie instytucja grantowa z wszystkimi jej elementami (rada naukowa, dyrekcja zarządzająca, panele ekspertów), jak w przykładzie belgijskim (<http://www.vib.be/en/about-vib/organization/Pages/Organization.aspx>) lub jak w przykładach polskich, wybierając najbardziej sprawdzone elementy z NCN, NCBiR. W drugiej kolejności instytucja ta pełnić będzie rolę zarządzającą strukturą rozproszoną WIB oraz będzie kierować komercjalizacją wyników WIB. I tutaj przykład belgijski jest również do wykorzystania.

4. W opinii Komitetu należy rozważyć ustawowe powołanie WIB (na wzór VIB) jako alternatywę do konkursowego wyłonienia instytucji zarządzającej Funduszem Nauki Polskiej, z zachowaniem otwartości tej instytucji na różne obszary wiedzy.
5. Komitet jest zdecydowanie przeciwny uprzywilejowanej pozycji spółki PORT jako kandydata na instytucję zarządzającą WIB. Spółka PORT nie ma doświadczenia roli instytucji grantowej. Komitet rekomenduje, aby spółka PORT ubiegała się o rolę instytucji zarządzającej na równi z innymi podmiotami, w przypadku wyboru drogi konkursowej.
6. W projekcie ustawy nie jest uwzględniona rola instytucji macierzystych laboratoriów wchodzących do WIB. W szczególności uściślenia wymaga kwestia udziału instytucji macierzystej we własności intelektualnej, stworzonej w ramach WIB.
7. Nazwa Fundusz Nauki Polskiej (FNP) jest bardzo podobna do nazwy Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (FNP). Może to prowadzić do nieporozumień. Możliwa inna nazwa to np. Polski Fundusz Naukowy.

PRZEWODNICZĄCY

KOMITETU POLITYKI NAUKOWEJ

Prof. dr hab. Jerzy Szwed